

SZILÁGY SOMLYÓ

MEGJELENIK HETENKÉNT

Előfizetési díj
Egy évre 10 Pengő, 1/2 évre 5 Pengő, 1/4 évre 2-50 P.
számanként 20 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap

Hirdetések díjai:

Hivatalos hirdetések félhasábig 10 Pengő,
nyilttér soronként 50 fill. Álláskeresők hirdetése 1 P

Lelkiismeretnek

kell élnie benned, ha a magyar életnek méltó részese akarsz lenni. A magyar élet — ahogy az egész keresztény civilizáció sors-szekere e pillanatban még be nem látható, szörnyű végzet-utakon vad iramban dörög — ma nem kényelem és nem kényelmeskedés, nem könnyű és nem könnyelműsködés, hanem csupa kötelesség és kötelességteljesítés, szünetlen munka és munkálkodás, komoly felfogása és értelmezése időknél, eseményeknek, helyzetnek, — a magyar élet ma, ha a te és mindnyájunk lelkiismeretével van telítve, a poklokban is átgázoló megtartás számunkra, ám ha az ugynevezett kultur-emberiségnek ebben a megtévelyülésében sem nemzettel, sem sorstestvéreddel szemben nincs meg benned a lelkiismeret, az ördögé leszünk mindannyian.

Tudd meg, ha még nem tudod, hogy a magyar lelkiismeretnek ma egészen különös megfogalmazása és tartalma van, — a magyar lelkiismeretnek ma nagyobb és végzetesebb szerepe és rendeltetése van, mint történelmünk folyamán bármikor, mert Mohi és Mohács minket magyarokat — bár gyászosan és szörnyűségeken — csak megtiport, Kelet rettenetes új barbársága azonban, ha a kultur-Európa megállapítani nem tudja, megsemmisít bennünket. Ez ellen pedig vődöbástyádat ne — legalább is: ne csak — külső megsegítésre, földrajzi helyzetre, a vakvéletlenre alapítsd, hanem az öntudatos magyar hitre és értelemre, a szétbonthatatlan magyar egységre és a szakadatlan magyar munkára, az egyéni érdekek háttérbeszorítása mellett a nemzetért és hazáért való kizárólagos kötelességteljesítésre, valami rendkívüli elszánt, gigantikus erkölcsi és fizikai erőfeszítésre, — csak ezekre lehet és kell alapítanunk vődöbástyáinkat, — ezeknek a megmentő erőtenyezőknél elindító lökése és lendülete, egész szellemi és értelmi dinamikája pedig egyedül a benned és mindnyájunkban feltételezett magyar lelkiismeret.

Nem magyar lelkiismeret, hanem nemzet-rontó lelkiismeretlenség, ha a nemzete a történelmi sors által rákényszerített, embert és anyagot áldozatul kívánó heyzetet a magad meggazdagodási konjunkturájának tekinted, az élet megtartásáért verejtékező haza területét pedig szabad zsákmányterületnek, ahol te pénzéhségedet korlátlanul és szemérmetlenül szeretnéd kielégíteni. Nem magyar lelkiismeret, hanem egység-bontó lelkiismeretlenség, ha nyiltan, vagy titkoltan, föld felett, vagy föld alatt más utakat keresel, mint amiket

történelem, nemzeti történelmedből levont tapasztalatokon alapuló okosság, becsület és az államvezetési bölcsesség mindannyiunk számára kijelölt, — ha más utakat keresel, mint amit a magyar öntudat világít be és ami fölött Szent István ezeréves koronája fénylik. Nem magyar lelkiismeret, hanem a nemzeti erőt porlasztó lelkiismeretlenség, ha az ellenség fegyverétől a Gondviselés kegyelme folytán mind a mai napig megkimélt országod földjén türelmetlenkedel, ha tudatlanul, vagy öntudatos rosszasággal kritizálgatsz, ahelyett, hogy elméd és két kezéd egész munkaerőjét a nemzeti erőgyűjtés javára fordítanád, — nem magyar lelkiismeret, hanem a magyar élet történelmi és nemzeti jogát veszendőre hagyó lelkiismeretlenség, ha kényelemszeretetsből, gondatlanságból, könnyelműségből, hitvány és ártalmas önzésből, vagy talán bünyös akarat-elhatározásból egészben, vagy részben ki akarod vonni magad ama kötelességteljesítés alól, amivel népi sorstestvéreidnek, a nemzeti erők egye-

sítésének, a nemzet megtartásának testi és lelki áldozathozatalokban, vagy akár csak adókban is tartozol, — ha abból a szent teherből, amelyet, ha kell, a Krisztus martíromságának tudatával kell a haza megmentéséért magunkra vennünk, ami reád jut, azt át akarod rakni a nálad becsületesebb és lelkiismeretesebb magyar vállaira.

Hát hogy se lsten, se ember meg ne számoltathasson, se összeroppanva magad ne csinálj önmagaddal keserves számadást, ezért kell benned élnie a magyar lelkiismeretnek az időknél ebben a gyilkos viharában, — lelkiismeret mindenkiben, a szántóföldön, az ipari műhelyekben, a hivatalokban, az iskolákban, a tudósok laboratóriumaiban, a templomokban, mindenhol, ahol magyar dolgozik, — ezért kell élnie a magyar lelkiismeretnek, hogy hűséggel, kitartással, ezerszeresen felfokozott kötelességteljesítéssel tudjuk a világtáoszból megmenteni a számunkra egyetlen lehetséges életformát: a magyar életet.

(h. d.)

Városházi hírek.

A magurai hegyközség megalakulása.

A „Szilágysomlyó“ előző számában „A Hegyközségek feladatai“ címen Konkoly Thege Sándor, földművelésügyi állami kár tollából közöltünk le igen érdekes és tanulságos cikket, amely az ország szőlősgazda közönségének figyelmét a hegyközségek fontos, ma már nélkülözhetetlen munkafeladataira és hivatására hívja fel. A legilletékesebb helyről és az illusztris szerző tollából származó cikket azzal a gondolattal adtuk le, hogy Szilágysomlyó város területén lévő szőlőültetvényeknek hegyközségi alakulatban való tömörítése és beszerzése elengedhetetlenül szükséges és mihamarabb megvalósítandó, nemcsak azért, mert a törvény erre az ország szőlősgazda közönségét kifejezetten kötelezi, hanem legfőként azért, mert a hegyközségi szervezet egyenesen a szőlősgazdák félreérthetetlen érdeke. A régi Csonkamatyarszág területén a hegyközségek ugyszólván minden borvidéken meg vannak alakulva s most a felszabadult részek szőlőtermő vidékein van a sor.

A hegyközségek feladata nemcsak az, hogy a szőlő-és gyümölcsstermelés érdekében hozott törvények és rendszabályok betartására figyelmeztesse és rászoktassa a termelőket és ezáltal a közigazgatási tényezők által büntető szankciók alkalmazása mellett kifogásolható esetek számát csökkentse le, — nemcsak az a feladata, hogy az összefüggő szőlőültetvényekben rendet mutasson és tarttasson be s lehetőleg elejét vegye akár jogtalan emberi ténykedések, akár természeti behatások, pl. növényi és állati kártevők révén előáltható és a szőlősgazdák megkárosítására irányuló eseteknek, hanem a legnagyobb feladata abban rejlik, hogy a hegyközségekben való tömörítés által szervezetté

váljék maga a termelés is. Vagis: a hegyközségi szervezkedés által a termelők megtanulják és tudni fogják mindazt, ami a termelés előnyére szolgál és azt is, ami a hátrányára dolgozik. Ahogy a hegyközség feladata az, hogy gyümölcsfáit mindenki tisztítsa és rendbentartsa, éppúgy feladata az is, hogy megtanítsa a termelőket arra, hogy a mai kereskedelmi piac részére a termelők termelvényeik minőségében és fajtaságában bizonyos egyöntetűségekre kell törekedjenek és feltétlenül megszüntetendő az a ma már termelési anarkhiának számítható állapot, hogy ahány szőlő és gyümölcsstermelő van, annyiféle fajtát és minőséget produkáljon borban és gyümölcsben és ezek közül is a legtöbbszor éppen azokat tartsa földjén, amelyeknek vagy alig van kelendőségük a piacon, vagy pedig a mi talaj- és éghajlati viszonyainknak a legkevésbé felelnek meg. A hegyközségek lassanként rászoktatják a termelőket az okszerű és valóban belterjes és éppen ezért a legnagyobb hasznot hozó termelésre. Hogy ez mennyire így van, azt nem a jelenlegi világhelyzetben tudjuk meg, amikor a külkereskedelemnek szerte mindenütt elháríthatatlan akadályai vannak, hanem majd az elkövetkező béke idején, amikor a felszabadult vevésben azok lesznek az erősebbek, akik okszerűen termelnek.

Értesülésünk szerint a magurai hegyközség megalakítása iránt a vonatkozó törvények és rendeletek alapján a városházán az előkészületek befejezés alatt vannak s a hegyközségi rendszer itt is mielőbb életbelép. A hegyközségi szervezet a szilágysomlyói magurai borvidékre az újjászületés útjait nyitja meg, ma szinte fölszámíthatatlan előnyére és hasznára szőlősgazdáinknak. S majd, amikor a hegyközségi szervezet és az ezáltal gyakorolandó rend a Magurán cselekvő erővé váljék, akkor fogja meglátni mindenki, hogy még városrendezési szempontból is mily rendkívüli jelentősége lesz a hegyközségi szervezetnek.

Az Erdélyi Párt hirei

Az Erdélyi Párt szilágysomlyói városi tagozatának vezetősége újjáalakult. — Február végén az Erdélyi Párt megyei tagozata Szilágysomlyón nagygyűlést tart, amelyen megjelenik gróf Teleki Béla, országos pártelnök és több országgyűlési képviselő is.

Február 1-én városunkban időzött az Erdélyi Párt szilágymegyei tagozatának központi főtitkára, Némedy Gábor, aki a városi pártszervezet ügyeivel foglalkozott és egyúttal tájékozódást kívánt szerezni a megye e részén működő pártéletről is.

Mindenesetre örvendetes tényként kell leszögeznünk a megyei főtitkárnak városunkban való megjelenését, annál inkább, mert hiszen maga az Erdélyi Párt e nehéz időkben az ország konstruktív rendjének egyik legbiztosabb bázisa és nagy ereje a kormányzatnak az államvezetés mai munkájában. Az Erdélyi Párt ugyszólván jogutóda a kisebbségi sorsban oly életképesnek bizonyult, volt Magyar Pártnak s ezért érthető, hogy az erdélyi magyarság az Erdélyi Párt által kijelölt uton halad az államkormányzat mögött ennek az országnak megvédéséért, egységéért és rendjéért. De ez adja magyarázatát annak is, hogy az Erdélyi Párt helyi tagozatainak s reájuk bízott magyarság öntudatának erősbitéséért, lelki egyensúlyának megtartásáért ténylegesen dolgoznia kell mindenivel és bárkivel szemben, aki az egységes magyarság soraira bomlasztó propagandával akar törni.

A városi tagozat intézőbizottságának a Brandt József, elnök vezetése alatt megtartott meglehetősen népes ülésen Némedy, főtitkár nagy érdeklődéssel hallgatott fölvilágosító és irányító beszámolót mondott a megyei párttagozat működéséről s legfőként azokról a feladatokról, amelyeknek megvalósításáért a helyi tagozatoknak és így a szilágysomlyóinak is munkába kell lépniök. Igen érdekes fejtegette volt a főtitkár beszédében az iparos tanoncotthonok létesítésének szükségességére való figyelmeztetés, mert a nemzet életében oly nagy gazdasági és nemzeti szerepet betöltő kisipar a tanonchiány miatt válságos helyzet elé kerülhet nemsokára. A tanonchiányt pedig csak a tanoncotthonok létesítésével lehet megszüntetni. Főhívta a szilágysomlyói magyarságot arra, hogy társadalmi uton is igyekezzék az iparosotthonon mielőbbi létesítésének alapjait megteremteni. A főtitkár figyelmeztetett arra is, hogy a társadalom hölgyei minél intenzívebben kapcsolódjanak be és szervezkedjenek a mai viszonyok között oly annyira szükséges magyar-segítő munkára.

Dr. Mártonfi István dr. Hauler Pál és Ópra Benedek szólottak hozzá a főtitkár által fölvetett kérdésekhez s természetes, hogy Szilágysomlyó megértő magyarsága minden nemes nemzeti munkában cselekvésre és áldozatra készen van.

A pártmunka feladatai és megszervezés körül fejlődött ki még igen élénk és remélhetőleg hasznos eredményeket hozó vita.

Az értekezlet tudomásul vette Némedy Gábor, megyei főtitkárnak ama bejelentését, hogy Szilágysomlyón — nemcsak a városra, hanem a Berettyó- és Kraszna-mentére is kiterjedő — nagygyűlést fog tartani február végén, amelyen részt vesz gróf Teleki Béla, országos pártelnök, valamint báró Braunecker Antal és több országgyűlési képviselő is. — Az értekezlet ezt a bejelentést örömmel vette tudomásul.

Az intézőbizottság megalakította az Erdélyi Párt szilágysomlyói városi tagozatának új vezetőségét is. Mindenekelőtt Kovács Zsigmond, ref. esperes, dr. Udvarny József, polgármestert és dr. Hauler Pál, róm. kath. esperes-plebánus a diszelnökség elvállalására kérték fel, majd az aktív vezetőség az értekezlet egyhangú határozata alapján a következőképen alakult meg:

Elnök: Brandt József földbirtokos. — Alelnökök: Ajtay K. Pál dr., Mártonfi István dr., Kattra Endre, Janó István, Pénztáros: Barna András. — Ifjúsági elnök-főtitkár: Szentpétery Elemér dr. — Titkár: Molnár János dr. — Jegyzők: Farkas József, Donogány Gergely. — Ellenőrök: Török László, Dobozy László, Orosz Lajos, Józsa Sándor.

Az intézőbizottság tagjai: Dr. Ajtay Ferenc, Abkarovits János, id. Bulyovszky Mihály, Borsitzky Tivadar, Berei Bartha András, vitéz Cimer Ferenc, Cserne Sándor, Gál Ferenc, id. Gellinek József, Horváth Zsigmond, dr. Jeney Viktor, Hummel Károly, Iván László, vitéz

Jakab László, id. Handlery Kálmán, dr. Krasznay László, Kádár Gyula, ifj. Kethely István, Kállay Ferenc, Köhalmi Mihály, Kincses István, Karekes István, Lendek Pál, Major Pál, L. Nagy Sándor, L. Nagy Lajos, dr. Nádudvary György, Nagy Béla, Ópra Benedek, Papp Lajos, Rács István, id. Récsy Zsigmond, Récsy György, Örkényi Sándor, báró Salhausen Nándor, Simai Ernő, vitéz Surányi József, Szentpétery Gyula, Szabó Béla, dr. Sztrányay György, Szász Kálmán, Szilágyi József, id. Tóth Károly, dr. Udvarhelyi Béla, id. Ujvárossy Sándor, Varjassy József.

Szilágysomlyó az 1944. évi anyakönyvi statisztika tükrében

Huszonkét százalékkal nagyobb a születés a halálozásnál. — A fiuszületés jóval meghaladja a leányokét. — Feltűnően nagy a házasságonkívül született gyermekek száma. — Vegyes házasságkötés harmincnegyszázalék. — A vallásváltoztatások gyakoriak.

A Szilágysomlyó hasábjain rég volt alkalmunk az anyakönyvi adatok alapján kimerítő jelentésben beszámolni arról, hogy ennek a városnak életére a természetes népmozgalmi adatok milyen befolyással vannak, — miként és hogyan lehet a népszaporodási statisztikai adatok egybevetése alapján következtetni a város ez irányú fejlődésének helyzetére és kilátására? A román hatalomtartás ideje alatti utolsó népszámlálás — az 1930. évi — Szilágysomlyó lakosságát 7448 lélekben tüntette fel. A város lakosságának száma azóta kétségtelentül szaporodott, valamit az 1940. év szeptember haváig tartó román impérium alatt is, a felszabadulástól kezdve azonban ez a szaporodás — a mi kis provinciális helyzetünkhöz képest — nem remélt és nem várt arányt öltött, úgy, hogy a város lakossága a jelen pillanatban tízezer és jó pár száz lélek körül van. Az 1930-i román népszámláláshoz képest a város lakossága körülbelül háromezer lélekkel nőtt meg. Kétségtelen, hogy ez az erős szaporulat a mesterséges népmozgalmi tényezők következménye is vagyis jelen esetben a felszabadulás utáni nagyarányú beköltözés eredménye.

Amikor tehát a város fejlődése a lakosság lélekszáma tekintetében ilyen nagyarányú, akkor különös jelentősége van az anyakönyvi adatok által kimutatható természetes népszaporodás alakulásának. Egy körülbélül tíz és félezer lélekszámú városnak a természetes népszaporodási arányszámai mindenesetre lendületesebbeknek és magasabbaknak kell lenniök, mint a tízennégy év előtti alig hét és félezer lakosú városnak.

Ebből a szempontból azonban azokat az adatokat, amelyeket a jelenlegi anyakönyvi statisztika mutat, felfőlten irányadóknak és döntőknak még sem vehetjük, egyszerűen azért, mert a mai háborus helyzet kihatással van különösen a születésekre és házasságkötésekre. Ez csak természetes és megérthető. Mindazonáltal az 1943 évi anyakönyvi statisztika mégis arról győz meg bennünket, hogy a háborus helyzet dacára a születések és házasságkötések száma valamini gyarapodást mutat, ami kétségtelentül annak az eredménye, hogy a városnak a felszabadulás utáni nagyarányú lélekszámgyarapodása a háborus helyzettel szemben kiegyenlítő hatással van.

A születések, halálozások és házasságkötések összesítő számadatainál az utolsó öt év adatait is feltüntetjük, akképpen, hogy a zárjelben nem tett szám az 1943. év adata, melette a zárjelbe tett számok pedig az 1939—1942. évek adatai ugyanezen sorrendben.

Mit mond a születési anyakönyv?

Született 1943-ban gyermek: 171 (162, 161, 160, 150) — ezenkívül 6 gyermek halva született. A születések száma tehát az előző öt évhez képest kétségtelen gyarapodást mutat.

Az évesülletett gyermekek közül nem szerint: fiú 93, leány 78. Tíz százalékkal több tehát a fiú születések száma. Mintha a természet tudná, hogy a maihoz hasonló viszonyok között melyik, nem javára billentse a mérleget.

Vallás szerint: r. kath. 60, — ref. 51, — g. kath. 45, — zsidó 15. Törvényes gyermek 144. házasságon kívül született pedig 27. Ezek szerint a törvénytelenül született gyermekek száma a múlt év folyamán 16%-ot tett ki. Nagyon sok.

Halálozások.

A halálozások száma 1943-ban volt: 124 (127, 175, 114, 120). Ebből megállapítható: dacára annak, hogy a felszabadulás óta a lélekszám legalább kétezeröttszázal növekedett, az 1941—43. években a halálozások száma az azelőtti állapothoz képest mégis csökkent. Ennek okát alaposan kereshetjük és találjuk meg a magyar közegészségügyi szolgálat növényének emelkedésében és teljesítőképességében, amely a zöldkeresztes intézmény, a tudógondozó stb. révén legelső sorban is a gyermekhalandóság csökkenésében jelentkezik.

A meghaltak közül nem szerint: férfi 63, nő 61. Vallás szerint: r. kath. 30, — ref. 35, — gör. kath. 44, — gör. kel. 2, — zsidó 11, — baptista 2.

Egybevetve a születési és halálozási adatokat, vallás szerint a róm. katolikusok 30, a reformátusok 16, a gör. katolikusok 1, az izraeliták 4 lélekkel szaporodtak. A városban amugy is észrevehetően kevés görög keletiek 2, a baptisták szintén 2 lélekkel apadtak.

Házasságkötések.

A házasságkötések száma az 1943. év folyamán: 50 (41, 44, 51, 49). A házasságkötések száma normális körülmények között feltétlenül erősebb gyarapodást mutatott volna, mint a mai viszonyok között. A felszabadulás előtti évekhez viszonyítva azonban így is gyarapodás van.

Hitfelekezetelek szerint 31 esetben léptek házasságra egyvallásúak, mégpedig: r. kath. 11, ref. 13, gör. kath. 5, izr. 2 esetben. A zsidó házasságkötések száma tehát a minimumra apadt. Vegyesházasság 19 esetben történt, mégpedig a következőképpen: r. kath. reformátussal 14, r. kath. g. katolikkal 13, ref. gör. katolikkal 2 esetben kötött házasságát.

A vegyesházasságoknál 13 esetben adtak a felek, reverzálist, mégpedig: ref. a róm. kath. részére 9, — r. kath. a ref. részére 2, — gör. kath. a ref. részére 2 esetben.

Vallásváltoztatások.

A vallásváltoztatás, vagyis áttérés az 1943. év folyamán meglehetősen mozgalmas volt, amennyiben 34 egyén váltottatott vallást, azaz áttért: gör. kath. vallásról r. kath.-ra 10, gör. kel.-ről r. kath.-ra 4, ref.-ről a r. kathra 7 — róm. kath.-ról a reformátusra 4, gör. kath.-ról a reformátusra 9 egyén.

— Báthori Lövész Egyesület közgyűlése. A Báthori Lövész Egyesület f. évi február 8 án, kedden este 8 órakor tartja alakuló és tisztújító közgyűlését. A bajtársak minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az előkészítő bizottság,

„Az Ország Bokkrétája“ Szilágysomlyón.

Hirt adtunk már arról, hogy „Az Ország Bokkrétája“ 1. évi február 5-én este 7 órai kezdettel a róm. kat. kulturteremben látványos és a magyar vidékek népszokásait, táncait, dalait bemutató ünnepséget rendez.

A Bokkrétások szombaton reggel 8 órakor érkeznek városunkba Paulini Béla, az országos magyar bokréta szövetség elnökének vezetésével.

A 120 tagu bokkrétás csoport imponáns látványt fog nyújtani, a város közönsége az előadáson hazánk különböző vidékeinek ősi magyar és értékes hagyományaival, szokásaival fog megismerkedni.

A Bokréta-ünnepség teljes műsorát az alábbiakban közöljük:

Délután 10 órakor a Bokkrétások előadást tartanak a honvédség részére. Pontosan 12 órakor rövid ünnepség keretében megkoszorúzzák az Országzászlót, beszédet mond a nemzetvédelmi és propaganda minisztérium kiküldöttje.

Este 7 órakor előadás a róm. kath. kulturteremben. Falragaszon olvasható a teljes műsor.

Jegyek 3 pengő, 2.50 pengő, 2 pengő, 1.50 pengő és 80 filléres árban kaphatók már elővételben Lázár József könyvkereskedésében.

Ugy értesültünk, hogy az előadás iránt városszerte nagy az érdeklődés. Kíváncsian lennénk ha városunk közönsége Szilágysomlyóhoz méltó magyar szeretettel fogadná a vendégeket már érkezésükkor és a déli Országzászló ünnepségre is mindnél nagyobb számban vonulna fel.

Az ünnepségen megjelennek a hivatalok, egyesületek és intézmények is, úgy, hogy ez az ünnepség is nagyobb felemelő hatásának ígérkezik.

Népművelési napló.

A szilágysomlyói iskolán kívüli népművelési bizottság január 30-án „Magyar Honvédnapot” rendezett a róm. kat. kulturteremben. Kitűnő előadás hangzott el a honvédség nemzetnevelő erejéről. Az állami polgári iskola énekkara katona nótákat énekelt. Kovács Erzsébet, Cséke Gabriella, Bödger Sándor pedig katona-verseket szavaltak szép sikerrel. A Kalot népfőiskola magyar táncot mutatott be és szintén katona-nótákat adott elő.

A szombati Bokréta-ünnepség miatt vasárnap népművelési előadás nem lesz, hanem február 13-án, vasárnap délután pontosan 1/25 órai kezdettel Mátyás király emléknapot rendez a bizottság. Előadást tart Brassay Károly gimn. tanár, a kíséző műsort pedig az állami népiskola tanítóikara és növendékei szolgáltatják.



Okos háziasszony tudja, hogy olcsóbb a Diana sósborszesz,

ha az üres üveget összegyűjti és abban az üzletben, ahol vásárol, pénzért visszaadja.

HIREK

— Uj meglátásokban gazdag és lebilincselő előadást tartott dr. László Gyula egyetemi tanár a szilágysomlyói szabadegyetemen. Ritka élményben volt része a Szabadegyetemet látogató közönségnek február hó 1-én, kedden este a város háza dísztermében tartott előadáson. Dr. László Gyula, egyetemi m. tanár tartott új meglátásokban és megállapításokban gazdag és lebilincselő előadást. „A honfoglaló magyarság élete” címen. Erdekes és teljesen eredeti módszerekkel bizonyította be a honfoglaló magyarság műveltségét, államalkotó képességét, családi életének szépségét, művészi értékét és a tulvilágról szóló felfogását. Az értékes előadást a közönség egyre fokozódó, rendkívüli figyelemmel kísérte. Az előadást dr. Udvarny József, polgármester mondott köszönetet a kitűnő előadónak és tudós professzornak. F. hó 15-én este 1/27 órai kezdettel dr. Krompácz István, egyetemi tanár tart előadást: „Az ember fejlődése” címen. Az előadást vetített képekkel kíséri. A kiváló professzor érdekesnek ígérkező előadására már most felhívjuk városunk közönségének figyelmét. A szabadegyetemi előadások a kolozsvári tudományegyetem kitűnő tanári karának eléggé fel nem becsülhető fáradozásai következtében létesültek városunkban is és így Szilágysomlyó intelli-

gens közönségétől megérdemlik a kiváló előadók, hogy előadásukat minél nagyobb számban látogassák.

— A lentermelők igényeinek biztosítása. Mint ismeretes, a közelmúltban Budapesten az iparügyi miniszter intencióihoz képest megalakult a Len Munkabizottság, amely a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltsége által dr. Balogh Vilmos, miniszteri osztályfőnök elnöke alatt rendezett értekezleten, Kolozsváron is résztvett. Az értekezlet elsősorban arra keresett megoldást, hogy a rostlentermékek beszolgáltatásra fennálló rendelkezések és ezek betartásához fűződő fontos nemzeti érdekek sérelme nélkül is biztosítani lehessen az erdélyi lentermelők tilott len —, illetőleg fonal-igényeit. A Len Munkabizottság kiküldöttjei hangsúlyozták, hogy a szerződéses lenrostlentermelők javára történő nyersanyag visszajuttatás nem érinti az Országos Háziipari Szövetség erdélyi szervezete részére háziipari célokra szolgáló fonalkiutalásokat, amelyeket a jövőre is biztosítanak. — Az értekezlet résztvevőinek megértő együttműködésével a kérdést sikerült olyan megoldáshoz juttatni, hogy a lenfeldolgozó szövetkezetek szerződéses termelői a beszállított rostlenkőrértékének 10 %-át fonalban, vagy tilott lenben kapják vissza. Az értekezlet kívánatosnak látta, hogy a Háziipari Szövetség erdélyi szervezete és a lenkikészítő vállalatok között együttműködés jön létre az esetleges kettős fonalleltetés kiküszöbölése céljából.

Fényes nappal kirabolták

Székely Dezső ékszerész üzletét.

Relle zsebtolvaj-király 2000 pengős bravuros tolvajtása.

Elegáns megjelenésű úr lépett a szerkesztőségünkbe. Bemutatkozott. — Relle vagyok, a zsebtolvajok királya. Kissé szokatlannak találtuk ezt a bemutatkozást, amit arcunk bizonyára el is árulhatott, mert Relle mester mosolyogva folytatta:

Megszoktam már én ezeket az arcokat Londontól Kairóig. Relle mester ezután frappáns előadásban beszélt el a világ városokban aratott sikereit.

Alfréd Kess, a világhírű német kritikus mondta róla:

— Relle mester többet nyújtott, mint amit a legművészebb menő fantáziával remélni mertem volna.

Megkértük mutasson valamit a tudományából.

— Ugyan, uraim, — felelte kajánul Relle mester, hisz nincs önöktől mit lopni.

— Dehogynincs. Van nálunk óra, pénztár... de hangunk fennakadt, mert zsebeinket üresen találtuk.

— Ezer bocsánat, Ugy látszik, kezelm kissé elkalandoztak — és mosolyogva adta vissza órákat, pénztárcánkat.

— Ez semmi. Csináljanak velem egy sétát az urak. Sétaközben betértünk Székely Dezső óras- és ékszerészüzletébe, ahol Relle mester, mint vidéki földbirtokos mutatkozott be és néhány értékesebb dologt szeretne vásárolni. Az ékszerész elébe rakta a legértékesebb ékszereit. Néhány perces válogatás után hangos „köszönöm”-öt mondott Relle mester: Majd gondolkodom, hogy mit vegyek. Mikor kiléptünk az utcára, szomorúan mondta: Sajnos, az ékszer nem tudtam lopni.



Mi vigasztalni kezdtük, de ő szemrehányón felelte: Elég nem szép, hogy az urak minden értékesebb tárgyat elloptak az orrom elől.

Ijedten nyulunk a zsebünkbe és rémülten szedjük elő az ékszerek egész özönét.

Nem is tudtam, hogy ebben a városban ilyen tehetséges kollégáim vannak, — folytatta Relle mosolyogva.

Visszamentünk az üzletbe és kiraktuk az ékszereket a megdöbönt ékszerésznek, aki mikor szóhoz jutott a riadalomból, mosolyogva gratulált Relle mesternek.

S P O R T.

M. L. Sz. Szilágysomlyói kirendeltségének közleményei.

Értesítjük a kirendeltség kötelékébe tartozó egyesületeket, hogy régi igazolási lapon játékos igazolásokat már nem terjeszthetnek be, ugyanis a M. L. Sz. teljesen új rendszerű igazolási lapokat bocsájt a kirendeltség rendelkezésére.

Felhívjuk azért az egyesületeket, hogy a birtokukban levő, régi fehér és rózsaszínű igazolási lapokat küldjék vissza a kirendeltség címére és azok helyett a kirendeltség díjmentesen küldi meg az új igazolási kérelem nyomtatványokat.

Hangsúlyozottan figyelmeztetjük az egyesületeket, hogy az igazolási kérelmekhez két darab 6×6-os fénykép terjesztendő be.

Azoknak a játékosoknak, akik más egyesületből kérik átigazolásukat, igazolási kérelmét a régi egyesülettel feltétlen záradékoltatni kell, mert a hiányosan kitöltött igazolási kérelmeket a kirendeltség intézkedés nélkül azonnal visszaküldi az egyesületeknek, a játékosoknak pedig játékgengedélyt semmi körülmények között nem fog adni.

Eelhívjuk az egyesületeket, hogy az őszi fordulóban kiadott ideiglenes játékgengedélyeket haladéktalanul küldjék be a kirendeltséghez, mert a kirendeltség csak a beküldés után tudja megállapítani azt, hogy az igazolási kérelmek rendbe vannak-e, nem évültek-e és nincs-e szükség új igazolási kérelem betérjesztésére. Az igazolási kérelmekben a születési hónap feltétlen betűvel irandó ki, éppúgy a kérelem keltezése is betűvel történik. (Tehát nem 1907. VII. 15, hanem 1907 július 15). Az igazolási kérelmeket a játékosok sajátkezűleg tartoznak aláírni.

Figyelmeztetjük az egyesületeket hogy az őszi folyamán kiadott ideiglenes játékgengedéllyel a tavaszi fordulóban senki nem szerepelhet.

Minden egyesület címére megküldtük a „Szilágysomlyó” című hetilapot, felhívjuk az egyesületek figyelmét a kirendeltség közleményeire, tekintettel arra, hogy az egyesületek a közleményeken kívül más értesítést nem kapnak és ezek a közlemények rendelkezési erővel bírnak.

A kirendeltség külön nyomtatványként megküldi a tag egyesületeknek a „Szilágysomlyó” című hetilap f. évi 3 és 4 számát is, tanulmányozzák az egyesületek, mert a 3. számú lapban a kirendeltség őszi munkájának összefoglalás a 4. számú lapban pedig a teljes tavaszi munka program megtalálható.

Szilágysomlyó, 1944 február 4.

Szebb jövőt!

Örkényi s. k.
főtákar.

dr. Csiszár
ügyvezető.

Egyházi, közigazgatási és
kereskedelmi nyomtatványokat
jutányos áron készít a



SZIVÓS és NAGY
könyvnyomda.
SZILÁGYSOMLYÓ,
Kossuth L. utca.

— Gyógynövénybevéltői tanfolyam Marosvásárhelyen. A kolozsvári m. kir. Gyógynövénykísérleti Intézet (Kolozsvár, Monostori-ut 3. sz.) a m. kir. földmivélségi minisztérium erdélyi kirendeltsége megbízásából 1944, február 14-19 között gyógynövénybevéltői tanfolyamot rendez Marosvásárhelyen a „Hangya” székházában (Sándor János ut 8.) A tanfolyam 6 napig tart, gyakorlati irányu bemutatásokkal kapcsolatos és az egész gyógynövénygyűjtői — természetői és — bevéltői anyagot felöli. A tanfolyamra jelentkezhet minden magyar állampolgár a fenti intézettel 1944. február hó 12-ig. A jelentkezők közöljék lakásukat, foglalkozásukat. A tanfolyam teljesen díjmentes, de lakásról és ellátásról mindenki maga tartozik gondoskodni. A tanfolyamot végzetek záróvizsgát tesznek és ennek sikeres letétele a végzeteket gyógynövénybevéltői engedély elnyerésére jogosítja. A tanfolyamra való felvételt a jelentkezőkkel idejében közölni fogják. Tekintettel a gyógynövénygyűjtés, — természetés és — bevéltés nagy nemzetgazdasági jelentőségére, erre a tanfolyamra felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Szerkesztői Üzenetek

Somlyói egyletisták. Engedjenek meg, hogy leveleiket itt válaszolom meg. Térjünk mindjárt az ügy érdemére. Őszinték leszünk. Sajnáljuk, de nem vagyunk egy véleményen, — tárgyi alapon nem is lehetünk. Önök új egyesületet akarnak alapítani? Hát mire és miért? Tanácsot kértek, ime lehat megadjuk; ne alakítsanak! Szilágysomlyón éppen elég egyesület és egylet van. Csak ami hirtelen eszünkbe jut a magyar egyletek közül: Róm. kath. Nőszövetség, Ref. Nőszövetség, Kolping, Ike, Mária-kongregáció, Ref. Leányszövetség, Vöröskereszt, Egészségvédelmi szövetség, Bajtársi szolgálat, Önkéntes Tűzoltóegylet, Keresztény Nemzeti Liga, Daloskör, Műkedvelő Egyesület, Lövész Egyesület, Légó liga, Levente-egyesület, Kaszinó, Iparos Kör és talán még egyéb egylet is. Az Isten szerelméért, még újabb egyletet is alakítani! Egy tízezres városhoz tulontul sok van. — Csak ezeket tudnák érdeklődéssel, kedvvel, lendülettel kitölteni és főként — amint lapunk előző számának vezércikke is írta — munkával és munkával, mert ha ennyi egyesületben öntudatos és kitartó munka lüktet, ezzel elvégezzük mindazt az emberbaráti, jótékonyági, szociális és nemzetvédelmi és kulturális kötelezettséget, amit a jelenlegi idők a társadalom részéről megkövetelnek. Az Önök jó magyar lelkére és okosságára apellálunk: új egyesülettel még tovább forgácsoljuk e kis város magyar társadalmát s új egyesületet csak azért alakítsunk, hogy elnöki, alelnöki, főtákarai s egyéb új címeket és rangokat kreálhassanak? Ugyan, kérjük alázattal, nem címekre és rangokra van szükség, hanem alázatos és kifogyhatatlan munkára — a csakgyan dolgos magyar szív, értelem és kéz munkájára — a nemzet és a haza szolgálatáért. Ne új egyesület alapításán fáradozzanak, hanem a meglévő egyleteket töltsék meg lélettel és lendülettel, vezérkedő, vagy egyszerű munkásként s ezzel tesznek csakugyan eleget magyar kötelességüknek. — Egyébként bármikor szívesen fogadjuk közérdekű ügyekben irt leveleiket.

Egy fekete üveges-szekrény
és egy kerek asztal eladó.

Cím a kiadóban.

Hirdessen a „Szilágysomlyó”-ban!

Városi Mozgósínház

Február 5-6-7.

Hat hét boldogság

Főszereplő: Tolnay Klári.

Ezenkívül:

TABORI MUZSIKASZÓ

Fősz: SÁRDI JÁNOS.

Február 8. Csak 1 napig! Kedd.
CSAK FELNŐTEKNEK!

Nápoly a csókok tüzében

Főszerepben a legjobb francia filmsztárok

Február 9-10. Szerda-csütörtök.
Danielle Darrieux legjobb alakítása.

Az első randevu

A szezon legszebb filmje.

Fények az éjszakában

Jegyeről kérjük előre gondoskedni!

FIGYELEM: Előadásainkat hétköznapokon 6 és 8, vasárnap és ünnepnapokon 3, 5 és 7 órakor kezdjük.

Középiskolát végzett fiu
börkereskedő
tanulónak fizetéssel felvétetik
Dull cipő- és bőrüzletben.

Szülőoltványok!

Gyökeresvesszők! Államilag engedélyezett telepről, minden mennyiségben és fajban azonnal megrendelhetők. Szükségeit, közvetlen telepemről rendeljék, mert ügynök által magasabbak az árak. — Elsősztályu oltványaimról kérje árjegyzékemet. Másodosztályu oltványaim 80 fillér darabonkint.

K i s s szülőoltványtelep A b a s á r,
Postafiók.

Eladó

M. G. gyártmányu
1200-as cséplőgarni-
tura kazánnal, üzem-
képes állapotban.

Sarmaság, Vasut-u. 20.
Szilágysomlyó.

Vételnél,
vagy eladásnál,
a „Szilágysomlyó” hirdetései
eredményre vezetnek!